

Dies de Prada

La Universitat Catalana d'Estiu ha tancat la seva 28ena edició. Han estat nou dies al peu del Canigó, amb receptes miraculoses, una desfilada de consellers, serials polítics diversos i revelacions exclusives sobre el cas Sunyol; tot, tret dels bisbes.

Divendres, 16. "Benvinguts a la república universitària de la llibertat i del bon humor!" Amb aquesta salutació d'aroma llibertària, Miquel Porter i Moix saluda els centenars d'estudiants que han arribat avui a Prada de Conflent, per assistir a la 28ena edició de la universitat d'estiu més especial de totes les que es fan i es desfan. El president de l'equip rector ha posat la carta de benvinguda a la carpeta que reben els estudiants que es matriculen un cop han pagat, si no tenen beca, 2.200 francs, poc més de cinquanta mil pessetes. Porter i Moix, persona de

llarga trajectòria republicana progressista, precisa la seva salutació, tot definint els ingredients bàsics de la fórmula: "Universitat, perquè hi cabem tots; lliure, perquè així ho vol el nostre sentit col·lectiu de la dignitat i la responsabilitat; i ben humorada, perquè hi hem vingut de grat, i no per força, a aprendre i a ensenyar, a la recerca de l'únic bé que, una vegada obtingut, ningú no ens pot prendre: la cultura".

L'aroma de republicanisme llibertari s'incrementa amb la reproducció monumental del cartell de Carles Fontserè que presideix l'acte d'inauguració. L'artista ha tret la

bandera anarquista que hi havia en el cartell original, fet als anys trenta, i l'ha substituïda per una senyera. L'estètica però, és la mateixa, i el missatge que proclama també: *Llibertat!* El rector justifica el cartell assegurant que l'esperit de lluita que va tenir la gent d'aquella època continua vigent, però recorda també: "Les coses no van sortir com volíem". Per això defensa la vigència de la proclama que encapçala el cartell de Fontserè: "Hem rebut molts cops i encara en rebrem més".

Qui també alerta contra el entrebancs és l'alcalde de Perpinyà, Jo-

Pau Blanc, batlle de Prada, Miquel Porter i Moix, rector de l'UCE, i Manuel Castellet, president de l'Institut d'Estudis Catalans. Porter va posar l'èmfasi en la llibertat, que ha de ser un dels elements bàsics d'aquest esdeveniment.

Jordi Vilajoana, director de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, va parlar de la vertebració de l'espai català de comunicació. La seva voluntat és que TVC siga un mitjà per a 10 milions d'espectadors.

an Pau Alduy, que al costat de Paul Blanc, batlle de Prada, Manuel Castellet, president de l'Institut d'Estudis Catalans, i Enric Cassasas, vice-president del IEC, completen la taula presidencial. Alduy dóna dos missatges molt clars als presents. El primer, que cal tornar a la lluita contra el populisme d'extrema dreta. I el segon, que la millor manera i potser la més eficaç de lluitar contra això, és defensar la identitat catalana. Algú podria qualificar l'advertència del batlle de Perpinyà d'alarmista, o catastrofista, però no ho és. La segona força política de la capital de la Catalunya Nord és el Front Nacional de Jean Marie Le Pen.

Dissabte, 17. L'UCE, com indica el seu nom, és una universitat d'estiu. És, per tant, una institució acadèmica però també una terrassa d'actualitat, que brilla enmig de la sequera informativa estival. És per això, que l'afluència de polítics sol ser un dels ingredients mediàticament més significatius. Enguany la presència de consellers de la Generalitat de Catalunya és notable, i contrasta amb l'absència de representants dels governs valencià i balear. L'UCE no ha aconseguit encara, malgrat haver-ho intentat, una relació institucional normal amb la Generalitat valenciana, que conserva l'honor de ser l'única institució governamental de l'àrea cultural catalana que no col·labora amb aquesta universitat d'estiu. Les relacions amb el Govern Balear són millors, tot i que encara

podrien incrementar-se. El Govern d'Andorra i les institucions regionals i municipals nord-catalanes ja fa temps que hi participen. No és per tant, ni un problema d'ideologies ni de distàncies geogràfiques, ni de fronteres estatals. És un problema de tolerància.

El primer conseller a aterrar va ser Xavier Trias, de Presidència, que va venir ahir, i avui li ha tocat el torn a un habitual de Prada, Francesc Xavier Marimon. Demà passat, el nou conseller de Medi Ambient, Pere Macias, i dimarts, Joan Maria Pujals, el nou conseller de Cultura.

Des del dia que es va fundar, l'UCE és una universitat on pot assistir tothom. No hi ha cap mena de selectivitat acadèmica, i s'hi matriculen alumnes de totes les procedències socials i amb les més diverses inquietuds intel·lectuals. Malgrat això, el nombre d'estudiants universitaris hi és representat generosament, ajudats per les beques que donen els rectorats de

l'UCE no es convidin sindicats universitaris del País Valencià com l'Assemblea d'Estudiants Nacionalistes o el Bloc d'Estudiants Agermanats.

El debat ha servit per constatar una necessitat: la d'articular la presència dels estudiants en l'equip rector o en el patronat de la universitat. La relació entre els sindicats estudiantils i els successius equips rectors no sempre ha estat fàcil o satisfactòria. Oriol Cisteró, portaveu del BEI, descriu èpoques ja passades: "A vegades només sens ha deixat millorar la gresca nocturna". Ara, el BEI considera que seria desitjable una implicació major dels estudiants en les tasques de la universitat a través d'una representació a l'equip rector o al patronat.

Diumenge, 18. La presència de Pasqual Maragall és tota una novetat. L'alcalde de Barcelona feia molts anys que no trepitjava aquesta universitat tradicionalment escassa en dirigents socialistes. Una invitació personal de Miquel Porter i Moix, a qui coneix de fa anys, l'ha portat fins a l'UCE. Sembla que darrerament Maragall cultiva la seva imatge personal més enllà de l'estretor de les sigles del seu partit, i més enllà dels límits geogràfics del Principat. Només cal recordar la seva presència a la manifestació de València del passat 27 d'abril, organitzada pel Bloc de Progrés Jaume I. Potser només es tracta de dues casualitats però en política, res no és gratuït. Tant en un lloc com en l'altre, si no li hagués interessat, hagués pogut declinar amablement la invitació, i ningú se n'hagués assabentat.

Maragall ha parlat d'Europa, de les regions, del necessari respecte a les identitats diferenciades, amb un discurs no gaire distant al que utilitza Jordi Pujol per parlar d'aquests temes. Coneixedor de l'escenari on es troba, l'alcalde afirma que el procés d'unificació europea permet que "les identitats que les fronteres han partit es retrobin més fàcilment". El fet de dir això a l'altra banda del Canigó no és gratuït. Les paraules subsidiarietat, proxi-

La Generalitat valenciana conserva l'honor de ser l'única institució de l'àrea cultural catalana que no col·labora amb l'UCE.

les diferents universitats dels Països Catalans. Enguany, per primera vegada, s'ha organitzat en el programa oficial un debat entre associacions d'estudiants. Hi han participat el Bloc d'Estudiants Independentistes, la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya i l'Associació d'Estudiants Progressistes. A darrera hora, i perquè hi han insistit, s'ha fet un lloc per a l'Associació Catalana d'Estudiants, de la Universitat de Perpinyà, que sorprenentment no estava convidada. Com sorprenent és que en un debat d'aquest tipus a

mitat, diversitat es repeteixen al llarg del discurs de Maragall, mentre recorda que els *lander* alemanys tenen representació directa –en les matèries que són de la seva competència– en el consell de la Unió. La paraula autodeterminació també surt en un moment del discurs, i és precisada després en roda de premsa. El marc europeu, segons Maragall, fa més possible i menys traumàtics els processos d'autodeterminació: "Reivindicar-la a Europa és menys problemàtic que fer-ho a l'estat espanyol".

La visita de Maragall a Prada no aporta novetats respecte al seu futur personal. Demana a Obiols que accepti la presidència del PSC, assegura que Serra és el secretari general ideal i Nadal, el millor candidat de l'esquerra per a les eleccions del 99; "si no passa res estrany", afegeix. Sentir parlar Maragall de les eleccions autonòmiques de 1999 com si fos una cosa aliena a la seva persona es fa difícil de creure. Un socialista present aquest dies a l'UCE comentava en veu alta el que pensen molts correligionaris seus: "Només Maragall pot encapçalar una alternativa progressista amb possibilitats de guanyar Jordi Pujol". Sembla però que l'alcalde té ganes d'obrir un parèntesi personal. Tot un luxe per a l'esquerra catalana.

Dilluns, 19. A l'UCE hi ha temes, polèmiques o discussions que reapareixen any rere any, fins a adquirir la categoria de permanents. Un dels temes clàssics, és el

de l'espai català de comunicació, una creació teòrica de Josep Gifreu. L'espai català de comunicació dista molt, com tantes altres coses, de tenir una vertebració satisfactòria. La persona que més podia fer per la cohesió mediàtica del país, la que disposa de l'instrument més potent, amb més capacitat d'incidència ha estat avui aquí. És Jordi Vilajoana, director general de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, o en llenguatge planer, l'amo –amb permís de Jordi Pujol– de l'única televisió del país operativa. Única perquè Canal 9, amb els actuals responsables, obeeix altres interessos, dirigits des del carrer de Gènova de Madrid passant per Cartagena.

Vilajoana s'ha reafirmat en la voluntat, ja expressada anteriorment, de fer de TVC una televisió per a 10 milions d'espectadors i ha assegurat que un dels objectius és fer que TVC es vegi al País Valencià com una televisió pròpia. La normalització de TVC fora del Principat és encara un objectiu a completar, tot i que la política decidida de Vilajoana en aquesta direcció ha significat en els darrers temps un avenç més que notable. Ell mateix va traslladar personalment a principi d'aquest any una proposta de col·laboració entre TVC i el Govern Balear a l'aleshores president, Cristòfol Soler, que significava *de facto* la legalització de la presència de TVC a les Illes. Les converses van naufragar enmig de la tempesta política que va destruir Soler, i, com ha confirmat el

Pasqual Maragall

mateix director general, encara no s'han reprès. De tota manera, Vilajoana s'ha mostrat convençut que el govern Matas també és sensible a aquesta col·laboració.

Dimarts, 20. Un observador distanciat d'aquesta universitat podria pensar que l'UCE és poca cosa més que un escenari per on només desfilen polítics davant un auditori igualment polititzat. Res més lluny de la realitat. L'UCE està polititzada des del dia de la fundació, i continua tenint el nivell de politització necessària que provoca el fet de representar i tenir

Pasqual Maragall va parlar a l'UCE de la necessitat de tenir en compte les diferents identitats, fins i tot el concepte d'autodeterminació. En els darrers temps, l'alcalde de Barcelona participa en actes més enllà de les sigles del seu partit.

Borja Papa

Joan F. Mira

Amb *Borja Papa* Mira ha creat una combinació de literatura i de "gran història" que segurament no té precedents en les lletres catalanes.

340 pp. 3.250 ptes.

Editorial 3 i 4

"Narratives 3 i 4". núm. 51

Curs de Valencià

Josep Lacreu (direcció)

Amb aquest Curs de Valencià el lector podrà aconseguir els recursos lingüístics necessaris per a parlar i escriure el valencià ràpidament. Amb tots els mitjans perquè l'aprenentatge siga eficaç i amè: un suport escrit i audiovisual.

Denes 10 Editorial

Panorama d'història de la llengua

A. Ferrando i M. Nicolás

Visió de síntesi, crítica i actualitzada, de la història social de la llengua, des dels períodes constitutius fins al segle XX.

Editorial Tàndem

"Base de Dades". 3

assistents pertanyents a un marc, que ni institucionalment ni culturalment està normalitzat. Però l'oferta de la universitat va molt més enllà d'això, i inclou des de l'academicisme més estricte fins a la divulgació general o l'entreteniment lúdic. Un alumne pot iniciar-se en un curs de robòtica o d'intel·ligència artificial, preocupar-se per la relació entre alimentació i càncer, o interrogar-se sobre el futur sempre incert de les esquerres. Per recuperar-se pot fer un taller de *t'ai txi txuan* o màgia. I si encara li sobra temps, pot anar al taller que determina la posició de Prada, seguint mètodes emprats des de l'any 3000 aC.

El programa d'activitats d'aquesta universitat inclou també homenatges a persones que han excel·lit per la seva aportació al país. Enguany, els noms homenatjats són Joan Triadú, Fèlix Cucurull, ja traspasat, i Carles Fontserè. Avui li ha tocat el torn al primer. La millor definició de la immensa personalitat de Triadú l'ha feta Alex Broch: la persona de Triadú és una fusió indestriable entre l'home de combat i l'home de cultura. Joan Maria Pujals, el nou conseller de Cultura, també el retrata fidelment: és una figura gegantina que sempre ha tingut viva la presència de Catalunya. Pujals és l'home que ha d'impulsar la normalització lingüística de Catalunya i Triadú, entre moltes altres virtuts, ha estat i és un implacable perseguidor del bilingüisme que avui continua instal·lat a Catalunya.

Dimecres, 21. En una universitat com l'UCE també hi ha lloc per a la intel·ligència. Aquest és el títol del segon bloc de cursos, que ha començat avui, i és el títol de la conferència pronunciada pel doctor Antoni Lloret, un cervell al servei del Centre National de Recherche Scientifique (CNRS). En la seva intervenció, disserta sobre l'emotivitat i la racionalitat, sobre el dolor i el plaer. Només una afirmació: "El plaer és absolutament indispensable per viure: si no tenim esperança de tenir plaer, anem directes al suïcidi". I qui no tingui gaire feina, pot anar a reflexionar

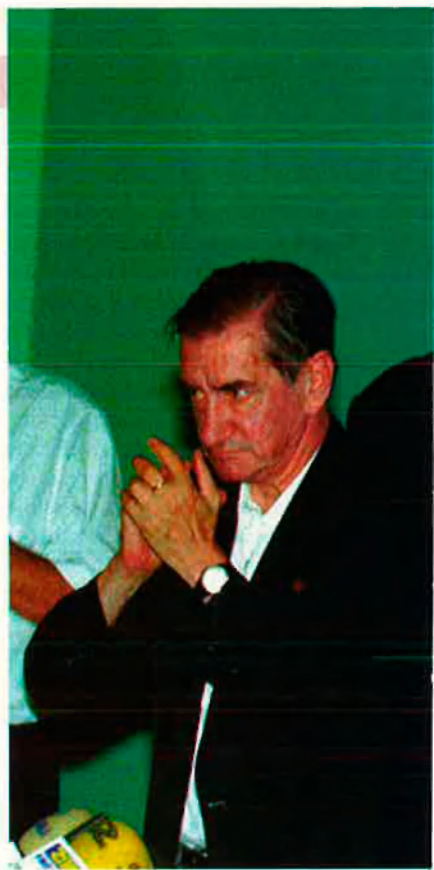
l'enunciat següent donant voltes al claustre del monestir de Cuixà: "La propera frase és certa. La frase anterior és mentida".

Entroncant amb l'esperit llibertari del nou rector, una de les novetats més importants de la 28ena edició de l'UCE és la creació de l'espai Fòrum Obert, una aula a lliure disposició de qualsevol alumne, professor o cuiner de Prada per exposar amb total llibertat les seves idees, propostes de salvació nacional, o el que bonament li plagui, frustracions personals incloses. El menú del Fòrum és un mirall que reflecteix el tarannà dels presents. S'hi presenten llibres, associacions, s'hi llegeixen poemes musicats amb guitarra i simbomba, s'hi discuteix sobre el Barça, o s'hi exposen receptes miraculoses. N'hi ha una, en forma de llibre,

Les turbulències que afecten l'UCE han fet que moltes persones que l'organitzaren en edicions passades no apareguessin.

que ha descobert finalment la fórmula: *La solució al problema de Catalunya*. Uf!, va dir ell.

Dijous, 22. En el marc del Fòrum Obert s'ha presentat un llibre de lectura imprescindible: *Josep Sunyol, l'altre president afusellat*, escrit a tres mans per Josep Maria Solé i Sabaté, Toni Strubell i Carles Llorens. El cas Sunyol encara aixeca ampolles. Com en el cas del senyor Alberto Sanjuan Benito, propietari actual dels terrenys de Guadarrama on va ser afusellat l'any 1936 el president del FC Barcelona, després de caure en mans de tropes franquistes. Resulta que l'associació Amics de Josep Sunyol i Garriga volia plantar

els passats 3 i 4 d'agost un monòlit en record del president, en el mateix lloc on va ser executat. No va ser possible. Malgrat tenir l'autorització de l'alcalde del municipi, adscrit a les files d'Aznar, el propietari del terreny, aliè a l'evolució dels temps, es va negar rotundament a acceptar el monòlit a les seves terres. El monòlit va haver de ser instal·lat en el parc públic del municipi, a poca distància del lloc dels fets. De nit però, alguns dels presents van afagar les corones de flors que havien deixat en el monòlit i les van dipositar sobre la terra que va veure vessar la sang del president del Barça. No va ser l'únic incident: en el parabrisa d'alguns cotxes que van anar Meseta enllà, algú va deixar amablement un full volant amb una reproducció del pollastre imperial espanyol, l'espectre del qual sembla que encara planeja... Com va dir Carles Llorens en l'acte de presentació: "El cas Sunyol ajuda a entendre perquè el Barça és més que un club".

Divendres, 23. Un dels temes que ha motivat més tertúlies, discussions de cafè, debats o correddes de periodistes en aquesta edició de l'UCE és la crisi d'ERC. La presència de diversos dirigents del partit, representants oficials

lloc”, ha dit el rector, i, al·ludint a l’etapa Colom, ha afegit: “Alguns sembla que no se’n recordin que amb independència o sense, els de baix continuaran fotuts”.

Miquel Porter i Moix, rector de l’UCE, i Joan Maria Pujals, conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, van participar en l’homenatge a Joan Triadú. El nou conseller de Cultura el va retratar com una figura gegantina que sempre ha tingut viva la presència de Catalunya.

Dissabte, 24. A vegades tan importants són les presències, com les absències. Les turbulències que afecten el patronat d’aquesta universitat gairebé des del dia que es va crear, fan que les persones apareguin i desapareguin de l’UCE misteriosament. El qui va ser-ne rector durant molts anys, Max Cahner, fa dos anys que no hi posa els peus. El president de l’equip rector de l’edició de l’estiu passat, Joaquim Arenas, tampoc no ha vingut. La seva accidentada substitució per Porter Moix ha provocat una renovació absoluta de l’equip rector. És lògic preguntar-se si l’actual rector repetirà, vista la voracitat vertiginosa que sembla que desencadena el càrrec que ocupa. De l’anterior equip rector, només han sobreviscut Pere Verdaguer, Jordi Carbonell, Ferran Garcia Oliver, Ramon Gual, i el secretari, Joan Maluquer.

Les absències van més enllà de l’equip rector. Bona part de la *intel·ligència* nacionalista tradicionalment present a l’UCE com a professors, conferenciants, ponents, o fins i tot com a membres dels successius i breus equips rectors, tampoc no ha fet acte de presència. Noms com Salvador Cardús, Isidor Marí, Josep Gifreu, Vicenç Villatoro o Josep Lluís Carod Rovira, habituals al peu del Canigó, no han aparegut.

També ha desaparegut de la programació d’aquesta edició el seminari “L’aparició dels cristians al projecte nacional”, potser desconegut per molts dels assistents habituals a l’UCE, però que és el responsable de la peregrinació anual de bisbes catalans cap a aquestes terres. A Prada va néixer la polèmica sobre la necessitat de crear una Conferència Episcopal Catalana, proposada pel bisbe Deig en aquestes aules. Enguany, com que no hi ha seminari, no hi ha bisbes.

Pere Martí

dels diferents sectors del partit, ha contribuït a excitar els ànims. El primer a aparèixer va ser Joan Puigcercós, dissabte passat, que va ser el convidat estrella del sopar que la JERC organitza anualment a Prada, paral·lelament a la celebració de l’UCE. El diputat gironí, un dels puntals del sector que encapçala Josep Lluís Carod Rovira, es va mostrar partidari del fet que el congrés del partit, previst per al mes de novembre, no es limiti només a un canvi de persones, sinó que signifiqui sobretot un canvi d’hàbits en la manera de dirigir el partit, mitjançant una nova direcció col·legiada que legitimi i democratitzi les decisions. Puigcercós, que es mostrà convençut que la paraula de Colom de retirar-se és ferma, va advertir que la reforma no la pot garantir cap altre candidat que no sigui Carod. No pensa així Josep Huguet, que va venir dimecres. El cap visible del sector de la tercera via, considera prioritari refer el consens. Si no es produeix aquest consens entre tots els sectors del partit, Huguet és partidari d’endarrerir el congrés del mes de novembre. El diputat manresà considera que Carod de moment no reuneix el consens suficient, però no descarta res: “Ni que Carod aconsegueixi el consens, ni el retorn de Colom”. A

El tema estrella de les tertúlies ha estat la crisi d’ERC, qüestió que va ser tractada per molts dirigents del partit en l’UCE.

l’inici de la crisi d’ERC, sectors acostats a Colom van intentar promocionar la figura d’Huguet com a candidat alternatiu a Carod, paper, però, que ell ha rebutjat. Els partidaris de Colom, orfes de lideratge, esperen ara que el líder s’ho repensi. Almenys això és el que diuen sospirant pels passadissos d’aquesta universitat.

De totes les persones que han parlat públicament d’ERC aquests dies, qui ha usat una pirotècnia més contundent ha estat justament el rector de la universitat. Porter ha advertit: “Hi ha molta gent interessada en el fet que ERC vagi malament”, però també ha demanat una renovació profunda del partit. “No veig l’esquerranisme d’ERC en-